

Výhrady k mezinárodním smlouvám o lidských právech

Abstrakt

Výhrady k mezinárodním smlouvám o lidských právech patří k dlouhodobě diskutovaným tématům nauky i praxe mezinárodního práva. Zatímco Posudek Mezinárodního soudního dvora k výhradám k Úmluvě proti genocidě a Vídeňská úmluva o smluvním právu poskytly základní parametry pro vznášení výhrad k mezinárodním smlouvám, zejména kritérium souladu s předmětem a účelem smlouvy, mnoho otázek zůstalo nevyjasněných. Otázka, zda je režim dle Vídeňské úmluvy vhodný pro mezinárodní smlouvy o lidských právech s ohledem na jejich zvláštní charakter, byla předmětem bouřlivých debat. Pravomoc smluvních orgánů, tedy výborů monitorujících implementaci těchto smluv smluvními stranami, rozhodnout ohledně souladu výhrad s předmětem a účelem těchto smluv a důsledky takovýchto rozhodnutí, byly rovněž předmětem diskusí. Mezitím smluvní orgány, stejně jako regionální soudy, přijaly k této otázce bohatou judikaturu. Posun v diskusi a vyjasnění mnoha kontroverzních otázek přinesla Praktická příručka k výhradám ke smlouvám (2011) Komise pro mezinárodní právo, která toto téma podrobně analyzovala 18 let. Tato práce rozebírá problematiku výhrad k mezinárodním smlouvám o lidských právech, berouce v úvahu Vídeňskou úmluvu o smluvním právu a Praktickou příručku na jedné straně, jakož i mezinárodní smlouvy o lidských právech a praxi jejich monitorujících orgánů, zejména smluvních orgánů OSN na straně druhé. Rovněž mapuje a rozebírá praxi vznášení výhrad a námitek k výhradám smluvními stranami smluv o lidských právech. Podrobněji rozebírá praxi České republiky a konstatuje, že v otázce výhrad má Česká republika poměrně čistý štít. Pokud jde o činění námitek, lze ocenit progresivní trend supra-maximálního účinku námitek, k němuž se Česká republika ve svých námitkách přidává. Na druhou stranu odkaz na vnitrostátní právo by zasloužil přesnější argumentaci a práce uvádí v tomto ohledu konkrétní doporučení.

Klíčová slova: výhrady, mezinárodní smlouvy, lidská práva